

ПРЪДГОВОРЪ.

«Когато на 1891 г. налезе от печатъ тая книга въ Букурещъ, азъ вече се намирахъ тамъ отъ преди една година, дѣто бѣхъ се установилъ слѣдъ екстернираніето ми отъ България. Желахъ да пубвѣда на български тая историческа книга, толко съ интересна и занимателна за насъ, по най-важната част отъ исторіата на освободителната война — прочутата Плевенска обсада, но на коричникъ на книгата стоеше на чело: «преводът е забраненъ», и това строго запрѣщение ме измѣра да потърсъ автора ѹ за да искамъ дозволеніето му. Търсихъ да намѣри той Румънинъ, Стефанъ Жоржеску, когото Богъ запази — както пишеше тогава в. «Лупта» — за да остави единъ безсмъртенъ документъ, достоенъ за Румънския народъ¹, и знаеше ли кого намѣрихъ въ този Стефанъ Жоржеску? Да не ви се вижда странно любезни читатели; азъ намѣрихъ въ него единъ нашъ Стоянъ Георговъ, на когото баба мѫ, Йончилна Тончова, която се помни на слѣдующата година на 118 годишна възрастъ, неизнаше никакъ румънски да говори, а родителите му анализа да говорятъ по-добре български — Разградско парѣчие, отъ дѣто бѣхъ родомъ — отъ колкото румънски; а той сѫщия, списателя на книгата, привързанъ си е на новото си отечество, Румъния, дѣто се е родилъ и за независимостта и славата на която се е билъ и падналъ раненъ при Ильенската обсада, не бѣ забравилъ отечеството на отците си, и когато на 1893 г. се ожени, първото си дѣте, момче, кръсти съ името: Борисъ. Стефанъ Жоржеску има известно образование, говори и чете български — язикъ на родителите си, въ дома на която го е научилъ. Книгата му бѣше представена въ Румънската Академия на Науките и удостоена съ надлѣжната похвала и насырдчаніе. При отпечатването ти «Спомени» на особна книга ще потоворимъ за това по на пространнио».

Съ тая бѣлѣшка се започна обнародванието на «Спомени» въ 48 брой на в. «Миръ». Сега при отпечатването имъ на особна книга, намѣрамъ тая бѣлѣшка достаточна изяснятелна, за да не бѣма нужда отъ допълнителното, което обѣщавахме въ нея. А вмѣсто него ище допълнение краткия си прѣдговоръ съ печатания спилотъ въ брой 79 на в. «Миръ», слѣдъ свършването на подлистника, съ себѣственното писмо до мене на автора.

Уважавамъ патріотическите чувства, изразени отъ автора на «Спомени», къмъ новото му отечество Румъния. Самъ азъ, въ дни на свободи и опасности, на два пъти намѣрахъ тамъ прибѣжище; а въ трети пътъ, като политически емигрантъ, отъ 1862 до 1871, и въ четвърти пътъ, като политически изгнаникъ, отъ 1890 до 1894. Но всичко то касае до историческата истина, по румън-

